

MBS-001-034304 Seat No. _____
M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination
December – 2016
Statistical Techniques in Geography :
Paper - 14

Faculty Code : 001
Subject Code : 034304

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપવાના રહેશે.
(2) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ ગ્રાફ દોરો.
(3) વિદ્યાર્થીઓ કેલક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકશે.

- 1 નીચે જણાવેલ માહિતી પરથી “થી ઓછા” અને “થી વધુ” પ્રકારના સંચયી 14
આવૃત્તિ વક્ર દોરો. (Cumulative Frequency Curve or Ogive Curve)

વેતન	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55	55-60
કામદારોની સંખ્યા	2	3	7	9	8	6	4	1

અથવા

- 1 પ્રાથમિક અને ગૌણ માહિતીનાં પ્રાપ્તિસ્થાનો વિગતે જણાવો. 14
- 2 નીચેના આવૃત્તિ વિતરણમાંથી મધ્યસ્થ (Median) શોધો. 14

બાળકોની સંખ્યા	0	1	2	3	4	5	6	7	8
કુટુંબોની સંખ્યા	25	16	36	48	30	16	15	3	2

અથવા

- 2 સંયતી આવૃત્તિ વિતરણ (Cumulative Frequency Distribution) ઁટલે શું ? 14
તેના પ્રકારો જણાવો.

- ૩ નીચે જણાવેલ માહિતી પરથી Q_1 અને Q_3 શોધો. 14

અઠવારિક ખર્ચ (રૂપિયા)	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-90
કુટુંબોની સંખ્યા	9	11	15	24	19	9	8	5

અથવા

- ૩ મધ્યસ્થ(Median)ની વ્યાખ્યા આપી તેના ગુણદોષ જણાવો. 14

- 4 ઁક હોસ્પીટલમાં ઁક દિવસે 100 દર્દીઓઁ સારવાર લીધી હતી. તેમની ઉંમરનું 14
વિતરણ નીચે પ્રમાણે ઁ, દર્દીઓની ઉંમરનો મધ્યક (Mean) સીધી અને ટૂંકી રીતે
શોધો.

ઉંમર (વર્ષમાં)	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60
દર્દીઓની સંખ્યા	12	8	7	10	30	33

અથવા

- 4 આંકડાશાસ્ત્ર ઁટલે શું ? આંકડાશાસ્ત્રની ભૂગોળમાં ઉપયોગીતા જણાવો. 14

- 5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 14

- (1) પ્રમાણિત વિચલન (Standard Deviation) ઁટલે શું ? તેના ગુણદોષ ચર્ચો.
- (2) પ્રસાર (Dispersion)નો અર્થ સમજાવો. તેના જુદા-જુદા માપ જણાવો.
- (3) ચતુર્થક વિચલન (Quartile Deviation)ની વ્યાખ્યા આપી, તેના ગુણદોષ ચર્ચો.
- (4) વિચરણ (Variance) ઁટલે શું ?